

REFERAT Handicaprådet d. 06-01-2020

Mødedato Mandag d. 06. januar 2020 kl. 16:15

Mødested Lokale 103, Rådhuset

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Mødedeltagere.....	4
Dialog med Center for Erhverv, Fritid og Turisme.....	5
Borgertilfredshed med overgangen fra hospital til kommune.....	6
Tilsynskoncept dagtilbudsområdet.....	8
Årsberetning 2019.....	12
Orientering om status på demensområdet.....	14
Meddelelser.....	19

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

27.69.48-G01-4-18

Administrationen indstiller til Handicaprådet

1. at godkender dagsorden

Sagsfremstilling

Dagsorden sendes ud til medlemmer af Handicaprådet senest 7 dage inden mødet.

Lovgrundlag

Forretningsorden for Handicaprådet i Gribskov Kommune § 5.

Beslutning

1. Godkendt.

Punkt 2: Mødedeltagere

27.69.48-G01-2-18

Sagsfremstilling

Gribskov Kommunes Handicapråd består af 8 medlemmer, og Byrådet har udpeget en personlig stedfortræder for hvert medlem.

Medlem	Personlig stedfortræder
1. Bente Ullits Eckmann (DH Gribskov) - formand	Jørgen Eckmann (DH Gribskov)
2. Annelise Hansen (DH Gribskov) - næstformand	Bjarne Jørgensen (DH Gribskov)
3. Inger Hansen (DH Gribskov)	Tina Højager (DH Gribskov)
4. Louise Hyldborg Lundstrøm (DH Gribskov)	Kirsten Rolfsager (DH Gribskov)
5. Allan Nielsen (Gribskov Kommunes Byråd)	Pia Foght (Gribskov Kommunes Byråd)
6. Jesper Behrendorff (Gribskov Kommunes Byråd)	Jonna Præst (Gribskov Kommunes Byråd)
7. Agnete Odgaard Mortensen (Gribskov Kommune)	Torsten Forsberg (Gribskov Kommune)
8. Hanna Bartholine Levy (Gribskov Kommune)	Gitte Caspersen (Gribskov Kommune)

Personlig stedfortræder indkaldes til møde i tilfælde af en deltagers fravær.

Administrationen indstiller til Handicaprådet

1. at tage orienteringen om mødedeltagere til efterretning

Beslutning

Jesper Behrendorff (Gribskov Kommunes Byråd) er fraværende. Jonna Præst, den personlige stedfortræder, er forhindret i at deltage.

Hanna Bartholine Levy (Gribskov Kommune) er fraværende. Gitte Caspersen, den personlige stedfortræder, deltager.

Orienteringen taget til efterretning.

Punkt 3: Dialog med Center for Erhverv, Fritid og Turisme

27.69.48-G00-1-18

Administrationen indstiller til Handicaprådet

1. at tage dialogen om, hvordan Center for Erhverv, Fritid og Turisme arbejder med realisering af Gribskov Kommunes Handicappolitik

Sagsfremstilling

Handicaprådet får besøg af centerchef for Center for Erhverv, Fritid og Turisme med henblik på en dialog om, hvordan centret arbejder med realisering af Gribskov Kommunes Handicappolitik.

Baggrundsviden om center for Erhverv, Fritid og Turisme

Primære fagudvalg: Kultur, Erhverv og Oplevelsesøkonomi og Børn, Idræt og Familie

Centret løser opgaver inden for kultur, foreningsliv og turisme i Gribskov Kommune. Centret samarbejder for eksempel med kommunens frivillige, kulturelle foreninger og idrætsforeninger, og så står centret for driften af kommunens biblioteker, Kulturskolen og Gribskov Kultursal.

Derudover arbejder centret tæt sammen med selvejende institutioner som Museum Nordsjælland, Esrum Kloster, Rudolph Tegners Museum og Statuepark og Munkeuphus.

Endelig samarbejder centret med Visit Nordsjælland om markedsføring af Gribskov som turistkommune.

Konstitueret Centerchef: Vibeke Steen

Lovgrundlag

FN-konvention af 13. december 2006 om rettigheder for personer med handicap, ratificeret af Danmark den 28. maj 2009 efter folketingsbeslutning B 194, blandt andet artikel 3 (Generelle principper), 9 (Tilgængelighed), 30 (Deltagelse i kulturlivet, rekreative tilbud, fritidsaktiviteter og idræt)

LBK nr 188 af 08/03/2018 (Retssikkerhedsloven)

Gribskov Kommunes Handicappolitik (Hverdag med handicap og psykisk sårbarhed) vedtaget af Byrådet den 30. maj 2016.

Vedtægter for Handicaprådet, besluttet af Byrådet den 02.11.2009, punkt 1 og 2

Beslutning

Dialogen afholdt. Fokus i dialogen var på deltagelse i fællesskaber.

Punkt 4: Borgertilfredshed med overgangen fra hospital til kommune

29.30.00-A00-5-19

Resume

Handicaprådet får sagen forelagt med henblik på at komme med input til dagsordenspunkt på Ældre, Social- og Sundhedsudvalgsmødet den 18. februar 2020.

Administrationen indstiller til Handicaprådet

1. at komme med forslag til indsatser, der kan øge borgertilfredsheden med overgangen mellem hospital og kommune i forbindelse med udskrivning.

Sagsfremstilling

Baggrund

Social- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed offentliggjorde den 9. oktober 2019 en analyse af borgernes tilfredshed med udskrivelsen fra sygehusene og den efterfølgende kontakt til kommuner og praktiserende læger. Undersøgelsen belyser en række forhold, der knytter sig til den kommunale indsats ved udskrivelsen. Som eksempler kan nævnes, om de adspurgte borgere har følt sig informeret om, hvilken kommunal hjælp de kunne forvente efter udskrivelsen; om den kommunale hjælp har gjort borgeren tryk; og om de kommunale medarbejdere har været tilstrækkeligt informeret om borgerens indlæggelse.

De konkrete spørgsmål fremgår af vedlagte bilag. Bilaget viser resultaterne fra Gribskov Kommune, sammenholdt med landsgennemsnittet. På en række parametre ligger Gribskov Kommune under landsgennemsnittet. På denne baggrund ønsker Center for Social og Sundhed at iværksætte tiltag, der kan bidrage til en bedre borgeroplevelse i overgangen mellem hospital og kommune.

Igangværende indsatser

Sundhedsaftalen

Samarbejdet mellem regionens hospitaler og kommuner er fastlagt i Sundhedsaftalen og de underaftaler, der knytter sig hertil. I følge disse skal hospitalerne informere kommunerne, når en borger indlægges og skal også varsle kommunerne, når datoen for udskrivelse kendes. Ved varslingen oplyser hospitalerne om bl.a. indlæggelsesårsag, om borger kan forventes at have samme behov for hjælp som før indlæggelsen og om der er behov for en særligt koordinerende indsats. Hospitalets forpligtelse til at varsle udskrivningen gælder dog ikke for borgere, der har været indlagt under 48 timer.

På baggrund af varslingen tager visitator telefonisk kontakt til sygehuset og laver konkrete aftaler for udskrivelsen. Visitator spørger her ind til borgers funktionsniveau, pleje- og sygeplejebehov, behov for hjælpemidler samt på hvilket tidspunkt borger forventes at være hjemme. I de tilfælde, hvor der er behov for en særligt koordinerende indsats, kan en egentlig udskrivningskonference planlægges. Her mødes visitator med borger, sygehuspersonale og evt. pårørende på sygehuset. Udskrivelsen planlægges så i fællesskab. Uanset om udskrivelsen aftales telefonisk eller ved et møde, informerer visitator de berørte kommunale aktører (hjemmeplejen, sygeplejen eller Toftebo) om, hvad der er planlagt, så disse er klar til at modtage borger.

Ved den endelige udskrivelse fremsender hospitalet en *udskrivningsrapport*, som tilgår både Visitationen, den relevante hjemmeplejeleverandør og, ved behov for sygepleje, også den kommunale sygepleje. Rapporten indeholder information

om borgers aktuelle funktionsevne, sygeplejefaglige problemer, indlæggelsesforløb og fremtidige aftaler. Rapporterne er dog ikke altid fyldestgørende og fremsendes ikke i alle tilfælde.

Kommunen modtager ikke varsling for borgere, der har været indlagt mindre end 48 timer. I disse tilfælde har kommunen altså ikke mulighed for at aftale udskrivningen på forhånd. Hospitalerne er dog forpligtet til at kontakte kommunen telefonisk, hvis der er behov for at øge hjælpen, eller hvis beslutning om udskrivelse tages efter kl. 13.

For alle borgere modtager kommunen en *udskrivningsadvis* og det sikres herved, at hjælpen genoptages, når borger udskrives.

Kommunale tiltag

Gribskov Kommune har valgt at tilbyde et sygeplejebesøg inden for 24 timer efter udskrivelse, til borgere, der har et øget behov for hjælp efter udskrivning eller som får hjælp til medicin håndtering. Dette for at sikre, at der ikke er mangler eller uklarheder i fht. hjælpemidler, medicin mm.

Herudover afprøves aktuelt et følge-op-besøg med visitator, hjemmepleje og evt. sygepleje. Besøget tilbydes særligt komplekse borgere i forbindelse med udskrivning.

Høringsperiode og høringsparter

Udover Handicaprådet vil Ældrerådet blive bedt om at komme med input til sagen.

Beslutning

Handicaprådet er enig i, at sektorovergange skal forbedres.

Rådet opfordrer kommunen til at arbejde på, at sygehuse altid skal give kommunen besked. Jo hurtigere patienterne udskrives fra sygehuse, jo vigtigere er det, at kommunen får besked uanset indlæggelses varighed. Allerede nu er mange patienter behandlet ambulant eller udskrevet inden for 48 timer.

Handicaprådet foreslår at prioritere tid på besøg hos borgerne og at bruge telefonen til borgerkontakt (de færreste kan nok forventes at tjekke digital post lige når de kommer hjem fra sygehuset).

Rådet foreslår også at arbejde med en form for fysisk "mødekort", hvor der står, hvornår borgeren får besøg fra kommunen, og hvordan borgeren kan kontakte kommunen. Et kort, som borgerne kan få i hånden inden de forlader sygehuset.

Handicaprådet opfordrer også til opmærksomhed på kronikerforløb. Der kan opstå problemer, når medicin ændres og besked om ændringen ikke når rigtigt frem.

Bilag

Borgernes tilfredshed med overgange

Punkt 5: Tilsynskoncept dagtilbudsområdet

28.06.08-A00-1-18

Resume

Handicaprådet får sagen i høring. Sagen handler om konceptet for det pædagogiske tilsyn på dagtilbudsområdet, som udvalget Børn, Idræt og Familie skal godkende på mødet den 7. januar.

Konceptet har været i høring på dagtilbudsområdet. De indkomne høringssvar giver ikke anledning til ændringer i tilsynskonceptet.

Det reviderede tilsynskoncept tager afsæt i de input, som udvalget gav på udvalgsmødet den 13.08.2019 samt input fra forældre, dagtilbudsledere og fællestillidsrepræsentanterne på dagtilbudsområdet. Herudover har administrationen hentet inspiration fra andre kommuner.

Det reviderede tilsynskoncept erstatter tilsynskonceptet fra 2016, som blev tilpasset ny lovgivning i 2017. Tilsynskonceptet vedrører det pædagogiske tilsyn i kommunale, selvejende og private dagtilbud. Den fulde version af den reviderede udgave af konceptet for det pædagogiske tilsyn er vedlagt sagen som bilag. Høringssvarene er også vedlagt sagen som bilag.

Administrationen indstiller til Handicaprådet

1. at afgive høringssvar

Sagsfremstilling

Lovgivning på området

Ifølge dagtilbudsloven § 5 er kommunalbestyrelsen forpligtet til at føre tilsyn med indholdet af dagtilbuddene efter dagtilbudsloven. Dette indebærer også tilsynet med, at den pædagogiske praksis lever op til dagtilbudslovens formålsbestemmelser og til de mål og rammer, som kommunalbestyrelsen har fastlagt efter dagtilbudslovens § 35. Formålet med tilsynet er at sikre, at den pædagogiske praksis understøtter børns progression i læring og trivsel, herunder at børn og forældre får den kvalitet, som er fastlagt på området.

Det er lovpligtigt, at kommunens tilsynskoncept skal være tilgængeligt på kommunes hjemmeside. Der er en bred ramme for indholdet i tilsynskonceptet og det er den enkelte kommune, der beslutter, hvordan tilsynet organiseres og gennemføres. På nuværende tidspunkt er der eksempelvis ikke lovkrav om tilsynsrapporter, skriftlig dokumentation eller offentliggørelse af dokumentationen.

Udover det pædagogiske tilsyn gennemfører kommunen også tilsyn med økonomi, sundhed, legeplads, bygninger og sikkerhed på dagtilbudsområdet.

Høringssvar

Konceptet for det pædagogiske tilsyn på dagtilbudsområdet har været i høring blandt forældrebestyrelser på dagtilbudsområdet i kommunale og selvejende institutioner. Der er modtaget i alt 6 høringssvar. Der er herudover

modtaget en mail på vegne af bestyrelserne i hhv. Elverhøjen og Gilbjerg Børnehuse, Alle høringssvar og indhold i mailen fra Elverhøjen/Gilbjerg Børnehuse er vedlagt sagen som bilag.

Generelt er der positive tilbagemeldinger i høringssvarene fra forældrebestyrelserne. Det fremhæves blandt andet, at konceptet indeholder gode principper, herunder at det er en god ide med større systematik (fast kadence), gennemsigtighed og ensretning for kommunale, selvejende og private dagtilbud.

Udvalgte høringssvar giver anledning til bemærkninger.

- Et par høringssvar nævner, at tilsynet ikke kun skal være kontrol, men også sparring med henblik på udvikling. Dette lægger tilsynskonceptet også op til, da det netop er organiseret på en måde, hvor det også skal bidrage til en tæt dialog om dagtilbuddets opgaveløsning og udvikling.
- I tilsynskonceptet skal der ikke indgå kadence for tilsyn hos forældre med tilskud til pasning af eget barn, da der ikke er tale om et dagtilbud. Hvis dagtilbudsområdet modtager en underretning el.lign. i forhold til pasning af eget barn, vil centerchefen sammen med fagpersoner vurdere, hvilke tiltag der skal iværksættes.
- Tilsynsrapporten vil altid blive sendt til dagtilbuddet så snart den er udarbejdet - dog senest 5 uger efter tilsynsbesøget. Fristen på de 5 uger fastholdes af hensyn til planlægningen i sekretariatet.
- Observationer i det enkelte dagtilbud kan aldrig stå alene - men vil altid indgå i en efterfølgende dialog med det enkelte dagtilbud. Dette med henblik på, at observationerne også bidrager til udviklingen i dagtilbuddet.
- Gribskov Kommune har ikke planer om at deltage i KLs partnerskab om tilsyn, hvor vi har mulighed for at udveksle erfaringer med andre kommuner. Gribskov Kommune har deltaget i KLs temamøde om tilsyn, såvel som vi deltager i netværk med andre kommuner, hvor erfaringer og videndeling om tilsyn også indgår i drøftelserne. Deltagelse i partnerskabet vil medføre en udgift på 70.000 kr. samt personaletimer. Derfor er KLs partnerskab fravalgt. Gribskov Kommune vil naturligvis fortsat have fokus på materiale mv. som udkommer i forbindelse med tilsynsopgaven på dagtilbudsområdet.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i indholdet i konceptet for det pædagogiske tilsyn udover udvalgets ændring af kadencen for tilsyn med private børnepassere, som får gennemført tilsyn minimum hvert andet år.

Tilsynsbesøg i daginstitutioner

Det er centerchefen på dagtilbudsområdet, der har ansvaret for, at tilsyn bliver gennemført med afsæt i tilsynskonceptet. I den nuværende praksis har det ligeledes været centerchefen, der i praksis har gennemført tilsynsbesøgene. Det reviderede tilsynskoncept, hvor der lægges op til at styrke kvaliteten af tilsyn bl.a. ved at øge omfanget af observationer og skriftlighed samt indføre fast kadence på alle tilsynsbesøg, medfører et andet behov. I lovgivningen er der ikke krav om, at den der udfører tilsynet ikke må have andre opgaver i institutionen, men der skal være en tydelig adskillelse af rollerne. Tendensen på dagtilbudsområdet er, at kommuner anvender *interne* konsulenter med et lokalt kendskab til kommunens fokuspunkter til at gennemføre tilsynsbesøget, samt at den der udfører tilsynet har en ledelsesmæssig baggrund fra den pædagogiske praksis eller tilsvarende. Denne tilgang kan ses som en måde at imødekomme, at tilsynet har et lokalt og bredt kendskab til de mange elementer i den pædagogiske praksis samt de personalemæssige aspekter.

Gribskov Kommune har pt. 9 kommunale, 3 selvejende og 6 private daginstitutioner. Det relativt lille antal daginstitutioner indebærer, at tilsynsopgaven er en forholdsvis begrænset opgave. Administrationen vil i 2020 afprøve en model, hvor én af kommunens nuværende pædagoger med ledelsesmæssig erfaring frikøbes til at varetage tilsynsopgaven. Dette faglige afsæt og lokale kendskab til området vil sikre, at tilsynet også har et mere udviklingsorienteret sigte udover kontrolfunktionen. Den tilsynsførende vil endvidere hurtigt kunne træde til, hvis et uanmeldt tilsyn vurderes nødvendigt. Modellen er fleksibel, idet der kan skrues op og ned alt efter behovene i tilsynsopgaven. Denne model vil medføre en gennemsnitlig årlig udgift på ca. 50.000 kr. Beregningen er baseret på 2 arbejdsdage pr. dagtilbud (inkl. tilsynsbesøg, observationer, rapportskrivning og opfølgning). Det bør fremhæves, at udgiften i 2020 vil være højere end 50.000 kr., da administrationen forventer, at der skal gennemføres tilsyn i alle 18 daginstitutioner, mens udgiften i 2021 vil være tilsvarende lavere. Modellens forholdsvis begrænsede udgift gør det muligt at anvise finansiering indenfor dagtilbudsområdets centrale midler.

Et enkelt høringssvar forholder sig kritisk til modellen vedr. frikøb. Administrationen anerkender, at der skal være en tydelig adskillelse af roller, når man anvender en intern medarbejder. Udvalget vil i efteråret 2020 få forelagt en evaluering af modellen vedr. frikøb samt de erfaringer som implementeringsfasen af det nye koncept har gjort synlige (jf. tidsplan).

Alternativt vil man kunne vælge at få et eksternt konsulentbureau til at varetage opgaven (fx BDO) eller at opnormere sekretariatet med en pædagogisk tilsynskonsulent med ledelseserfaring eller tilsvarende til at varetage opgaven. Fordelen ved at få et eksternt konsulentbureau til at varetage opgaven vil være en høj grad af uvildighed og standardisering. Ulemperne herved er, at det er omkostningstungt samt at de eksterne konsulenter ikke har et lokalt kendskab til fokusområderne i den pædagogiske praksis. Det kan medføre, at de efterfølgende ikke i tilstrækkelig grad kan sikre, at tilsynet bidrager til udviklingen af de enkelte institutioner og dagtilbudsområdet som helhed. Valget af eksternt bistand vil efterlade en opfølgingsopgave, som administrationen skal varetage. Baseret på det nuværende tilsyn af hjemmesygeplejen, der varetages af BDO, vil det skønsmæssigt koste i størrelsesordenen 500.000 kr. at føre et pædagogisk tilsyn på de 18 daginstitutioner, incl. forberedelse, tilsyn, rapportskrivning og transport. Der vil i givet fald skulle indhentes konkrete tilbud fra relevante eksterne leverandører. Fordelen ved at opnormere sekretariatet med en pædagogisk tilsynskonsulent vil være, at der kan rekrutteres en uvildig konsulent med erfaring i tilsyn og som på sigt vil få indblik i de lokale forhold og være med til at følge op på udviklingsperspektivet i forbindelse med tilsynet. Fast opnormering af sekretariat med en 30 timer pædagogisk konsulent med ledelsesmæssig baggrund, vil medføre en årlig udgift på ca. 486.500 kr.

Tilsynsbesøg i dagplejen

I det reviderede tilsynskoncept er det fortsat lederen af dagplejen og dagplejekonsulenterne, der i praksis varetager tilsynsopgaven hos dagplejen.

Udover de løbende tilsyn hos hver dagplejer, vil den kommunale dagpleje som minimum hvert andet år gennemføre et mere systematisk tilsyn ud fra samme dagsorden/skema som i daginstitutionerne. I det reviderede koncept er det også en ny tilgang, at dagplejekonsulenterne gennemfører det systematiske tilsyn hos hinandens dagplejere, hvor de hidtil har ført tilsyn hos egne dagplejere. Dagplejen udarbejder tilsynsrapporter på distriktsniveau. Det er nyt, at tilsynsrapporterne vil være tilgængelige på kommunens hjemmeside.

Tidsplan

Tidspunkt	Aktivitet
Udvalgsmøde den 7. januar 2020	Indkomne høringssvar. Endelig godkendelse af tilsynskoncept
Januar	Aftale om frikøb af intern medarbejder (sekretariatet)

Januar - februar	Udarbejdelse af tilsynsskema tilknyttet tilsynskonceptet
Februar - september 2020	Varsling om tilsyn og tilsynsbesøg i kommunale, selvejende og private dagtilbud
Efterår 2020	Evaluering af implementering af tilsynskoncept og model vedr. frikøb.

Lovgrundlag

Dagtilbudsloven

Økonomi

Administrationen kan anvise finansiering i forhold til frikøb, hvor én af kommunens nuværende pædagoger med ledelsesmæssig erfaring frikøbes til at varetage tilsynsopgaven. Udgiften på ca. 50.000 kr. om året vil blive dækket af de fælles centrale midler på dagtilbudsområdet. Såfremt der ønskes en anden løsning, vil der skulle anvises finansiering.

Høringsperiode og høringsparter

20. november - 6. december 2019 i forældrebestyrelser på dagtilbudsområdet og Handicaprådet den 6. januar 2020.

Beslutning

Handicaprådet anser uvildighed for en vigtig forudsætning for et godt tilsyn. Handicaprådet er bekymret for, om Gribskov Kommune (og den kommunale organisation) er stor nok til at sikre et uvildigt tilsyn, der kan bidrage med et nyt blik på den pædagogiske praksis.

Handicaprådet bakker op om, at tilsynsmodellen har fokus på dialog og læring, så tilsynet kan understøtte løbende udvikling og forbedring.

Bilag

Tilsynskoncept 20.11.2019

Samlet høringssvar tilsyn

Punkt 6: Årsberetning 2019

27.69.48-G01-8-18

Resume

Handicaprådet behandler sagen for at godkende årsberetning 2019. Årsberetningen udgør den orientering, som Handicaprådet giver til Byrådet om sit virke.

Administrationen indstiller til Handicaprådet

1. at beslutte, hvordan Handicaprådet vil omtale besøg på Ahornparken og Vega
2. at godkende årsberetning 2019

Historik

Handicaprådet, 11. november 2019, pkt. 84:

1. Input givet (fokus på betydning af viden om tilbud og institutioner, på sager, som Handicaprådet har løftet af egen drift, på webtilgængelighed mv.). I forhold til deltagelse i workshops, arrangementer og lignende melder alle til Sekretariatet.

Sagsfremstilling

Handicaprådet skal afgive en årlig beretning om sit arbejde eller på anden måde at orientere Byrådet om rådets arbejde og virke. Det skal Handicaprådet efter punkt 2 i Vedtægter for Handicaprådet i Gribskov Kommune.

Årsberetning 2019 omfatter perioden fra 1. januar 2019 til 31. december 2019. Handicaprådet skal på det indeværende møde beslutte årsberetningen.

Opmærksomhedspunkt

Afsnittet "Viden om kommunale tilbud – møde med Ahornparken og Vega" indeholder en sætning, som skal skrives færdig på mødet, når rådet beslutter, hvordan rådet vil omtale besøgende på Ahornparken og Vega. Sætningen lyder lige nu "Besøg på Ahornparken og Vega har været ...". Resten af afsnittet er formuleret i overensstemmelse med rådets input.

Proces

Udkast til årsberetning rettes til i overensstemmelse med rådets bemærkninger, og efterfølgende bliver årsberetning formidlet til Byrådet og publiceret på hjemmesiden.

Lovgrundlag

LBK nr 826 af 16/08/2019 (om retssikkerhed og administration på det sociale område) § 37a

Vedtægter for Handicaprådet, punkt 2. Vedtægter er godkendt af Byrådet.

Økonomi

Kommunalbestyrelsen afholder udgifterne ved handicaprådets virksomhed, herunder dækning af nødvendige udgifter til handicapkompensation. Det sker efter §30, stk. 2 i bekendtgørelsen nr. 1338 af 18. november 2016.

Beslutning

1. Besluttet, at besøg på Ahornparken og Vega skal beskrives som en inspirerende og positiv oplevelse. Det var betryggende at opleve tilbuddenes kvalitet. Og det skal understreges, at besøgende gavner Handicaprådets arbejde, fordi de giver mulighed for direkte dialog med personalet, og kendskab til niveauet af den fysiske tilgængelighed.
2. Godkendt med den bemærkning, at input vedrørende Ahornparken og Vega samt deltagelse i demensdagen indarbejdes i beretningen inden publicering.

Bilag

Handicaprådets årsberetning 2019

Punkt 7: Orientering om status på demensområdet

29.00.00-P20-2-18

Resume

Handicaprådet får med denne sag en orientering om status på demensområdet, herunder Demensvenligt Nordsjælland der slutter som projekt ved årsskiftet.

Sagsfremstilling

I denne sag ønsker administrationen at give en orientering om demensområdet og de mange tiltag, der er arbejdet med gennem de sidste to år.

Om demens

Demens er betegnelsen på den tilstand, man kommer i, når de mentale færdigheder bliver svækket af sygdom. Den hyppigste årsag til demens er Alzheimers sygdom, som mindst halvdelen af alle mennesker med demens lider af. Demens rammer oftest personer over 65 år, men kan ses helt ned i 40-50 års alderen. Det er en myte, at demens er en naturlig følge af at blive ældre. Selvom risikoen for demens stiger med alderen, vil demens altid skyldes sygdom. Kun få af de sygdomme, der giver symptomer på demens, kan helbredes.

Tal offentliggjort af Nationalt Videnscenter for Demens den 7. maj 2018 viser, at antallet af borgere i Gribskov med demens vil stige fra 739 i 2017 til 1.011 i 2025 og til 1.202 i 2030.

Den nationale demenshandlingsplan

For at gøre Danmark et mere demensvenligt samfund, hvor mennesker med demens og deres pårørende kan leve et trygt og værdigt liv, indgik den daværende regering og øvrige partier i satspuljekredsen, en politisk aftale den 16. december 2016, hvor man blev enige om at afsætte 470 mio. kr. fortrinsvis i puljer til en række konkrete initiativer.

I handlingsplanen er der opstillet tre nationale mål for demensindsatsen frem mod 2025:

1. Danmark skal være et demensvenligt land, hvor mennesker med demens kan leve et værdigt og trygt liv.
2. Behandling og pleje af mennesker med demens skal tages udgangspunkt i den enkeltes behov og værdier og tilbydes i et sammenhængende forløb.
3. Pårørende skal inddrages aktivt og samtidig have mere støtte i livet som pårørende

Sundhedsstyrelsen har derefter omsat målene til 23 konkrete initiativer, som er fordelt på fem fokusområder:

1. Tidlig opsporing og kvalitet i udredning og behandling
2. Bedre kvalitet i pleje, omsorg og rehabilitering
3. Støtte og rådgivning til pårørende og mennesker med demens
4. Demensvenlige samfund og boliger
5. Øget videns- og kompetenceniveau

Et af de konkrete initiativer er blandt andre at:

- Danmark skal have 98 demensvenlige kommuner med konkrete strategier og nye tilbud.

Tiltag og aktiviteter i Gribskov Kommune

I Gribskov kommune arbejdes med demens indenfor fire overordnede områder:

- Demensvenlig Nordsjælland
- Demensstrategi
- Demenskoordinatorer
- Andre tiltag på demensområdet

Demensvenlig Nordsjælland

For at understøtte den nationale demenshandlingsplan har de otte kommuner i Nordklyngen indgået et samarbejde om demens. Samarbejdet har været båret af de forskellige muligheder og situationer, som kommunerne har befundet sig i, hvorfor alle kommuner ikke har indgået i alle projekter.

Demensvenlig Nordsjælland - gennem viden og relationer

Et af de tværkommunale projekter under Demensvenligt Nordsjælland er "Gennem viden og relationer". Her har Gribskov deltaget i et 2-årigt projekt, hvor omdrejningspunktet har været at skabe viden på tværs i samfundet og arbejde hen imod, at mennesker med demens og deres pårørende kan leve et trygt, meningsfuldt og værdigt liv. Målet har været at skabe et demensvenligt samfund på tværs af kommuner, samt forebygge isolation, ensomhed og tabuisering.

Formålet med initiativet er at give virksomheder, idrætsforeninger og andre, der møder borgere med demens, et større kendskab til sygdommen og dens følger. I Gribskov har der været et løbende samarbejde med Frivilligcenter og Selvhjælp Græsted og projektets lokale aktiviteter. Gribskov Kommunes to demenskoordinatorer har gennemført undervisning følgende steder:

Foreningsliv

- Frivilligcenter og Selvhjælp Græsted, hvor diverse foreninger er blevet undervist af flere omgange.
- Ramhuset
- Tibirke sogn

Erhvervsliv/ kommunen

- Borgerservice
- SuperBrugsen Gilleleje
- Kvickly Helsinge
- Handelsstandsforeningen Gilleleje
- Græsted fysioterapi

Undervisningen har været omtalt i lokalpressen ad flere omgange. I bilaget kan udvalget læse omtale om undervisningen af foreninger og Kvickly Helsinge. De gode kontakter, som er skabt under projektet har skabt en stor efterspørgsmål på demensundervisning. Demenskoordinatorerne bliver fortsat ved med at tilbyde undervisning og har indtil videre planer om undervisning følgende steder: Bibliotekerne, Gribskov turistfart og Gigtforeningen.

Demensstrategi

Byrådet vedtog den 21. maj 2019 en demensstrategi for Gribskov Kommune (pkt. 65). I tråd med målet i den nationale demenshandlingsplan omkring inddragelse af bl.a. pårørende blev strategien til på baggrund af to arrangementer:

Demensdag

Den 20. september 2018 blev demensdagen afholdt i Kultursalen i Helsingør. Formålet med dagen var både at skabe fokus på sygdommen og de tanker, der ligger bag den nationale demenshandlingsplan, men også at have dialog med borgere, pårørende, frivillige og medarbejdere på demensområdet omkring Gribskov Kommunes fremtidige arbejde. Arrangementet blev afholdt som et Open Space arrangement, hvor deltagerne bl.a. drøftede konkrete emner i mindre grupper.

Workshop om demensstrategi

Den 13. december 2018 blev der afholdt en workshop i Byrådssalen, som havde til formålet at arbejde videre med pointerne fra demensdagen. Til workshoppen deltog borgere med demens, pårørende, leverandører på området, repræsentanter fra frivilligområdet, repræsentanter fra Ældrerådet og demenskoordinatorerne. Deltagerne blev delt op i mindre grupper med repræsentanter for hvert område. Grupperne arbejdede med konkrete emner, der udsprang af demensdagen, og fremlagde herefter deres inputs i plenum.

Strategien i høring

Udvalget for Ældre, Social og Sundhed godkendte på udvalgmøde den 19. februar 2019 at sende udkast til demensstrategi i høring. Hertil besluttede udvalget, at der skulle indarbejdes en række af Handicaprådets og Ældrerådets høringssvar til strategien. Strategien blev efter indarbejdelsen sendt i høring efter ønske fra udvalget - dels direkte pr. mail til alle involverede på workshoppen, og dels via kommunens hjemmeside.

Demenskoordinatorerne

I Gribskov Kommune er der ansat to demenskoordinatorer. Herunder er et udpluk af deres opgaver.:

Hjemmebesøg og fremadrettet samarbejde med borger og pårørende

Når demenskoordinatorerne får henvendelser om demens fra blandt andet hukommelsesklinikken i Hillerød, tager de på hjemmebesøg og starter eventuelt borgeren op i forløb. Der sikres formidling af tilbud til borgerne og deres pårørende. Herefter er der løbende kontakt med borger og pårørende. Efter aftale med borger og pårørende arbejdes der eventuelt på visitation og boligindstilling.

Pårørende tilbud

Demensundervisning to gange om året for pårørende. Derudover bliver de deltagende tilbudt et struktureret forløb i en pårørendegruppe, som varer over otte gange,

Undervisning og rådgivning af pårørendegrupper i frivilligregi

Når der er behov for rådgivning eller undervisning i de frivillige pårørendegrupper, har grupperne mulighed for at henvende sig til demenskoordinatorerne og få støtte og vejledning. I 2019 har demenskoordinatorerne været ude og undervise pårørendegrupper hos frivilligcenteret i Græsted og på Helsingegården plejecenter.

Magtanvendelse

Undervisning af leverandører og kollegaer i regler omkring magtanvendelse, samt udfører vurdering og bevisførelse for flytning uden samtykke.

Værgemål

Formidle viden, vejlede og støtte pårørende og medarbejdere i at søge værgemål.

Fast vagt

Vurdering og opfølgning på fast vagt på plejecentrene for borgere med demens.

Supervision/ vejledning til pleje- og dagcentre

Fast vejledning til plejecentre hver 4. uge af komplekse borgere med demenssygdom, som giver udfordringer. Desuden holdes der løbende dialogmøder med Holbohave.

Samarbejde med boligvisitation

Tæt samarbejde med boligvisitationen om boliger til demente.

Innovationspartnerskab

Mere tid ved indflytning på plejecenter: Demenskoordinatorerne visiterer blandt andet til ydelsen "Indsats ved indflytning på plejecenter til borger med demens", hvor der gives et ekstra tid til borgere med demens. Den ekstra tid har til formål at give ekstra omsorg til borgere med demens, så der skabes ro og tryghed i den nye situation.

Demenskoordinatorerne vil deltage under punktet, så udvalget har mulighed for at spørge ind til deres opgaver.

Andre tiltag på demensområdet

- Demensvenlig indretning og demensvenlig arkitektur: Både via Boligstrategisk handleplan og Innovationspartnerskabet er der afsat midler til demensvenlig indretning af kommunes plejecentre. Derudover har arkitekten bag det private plejecenter Bavneager, tænkt demens ind i arkitekturen.
- Plejecentre med specialiserede demensafsnit: Trongården og Helsingegården.
- Holbohave: Demensdagcenter for borgere med demens.
- Sansestimuleringsprojekt: Primært borgere med demens på plejecentre har fået tilbudt sansestimulering, som kan afhjælpe den uro, som mange borgere med demens oplever.
- Pårørendegrupper i frivillig regi: Der findes pårørende grupper i både Græsted, Helsing og Gilleleje.
- Seniorfestival: Demenskoordinatorerne deltog i seniorfestivalen, hvor de havde mange gode snakke med forbipasserende.

Fremadrettede tiltag

Næsten alle tiltag, som er nævnt, vil fortsætte fremover. Tiltag som stopper i sin nuværende form, som eksempelvis Demensvenlig Nordsjælland - gennem viden og relation, vil drives videre i en anden og lokal forankret form. Den nyinstallerede demensvenlige indretning vil blive ved med at skabe kvalitet fremover, og det samme gælder for sansestimuleringsredskaberne, som er indkøbt.

De øgede kompetencer på tilbud i Gribskov Kommune giver anledning til mere dialog og sparring tilbuddene imellem.

Derudover vil Gribskov Kommune fortsat understøtte projekter i frivilligregi og deltage i tværfaglige netværk, som Innovationspartnerskabet, Nordklyngen og Regionsmøder.

Ny aftale om flere midler til det videre arbejde med den nationale demenshandlingsplan

Den 21. november 2019 indgik regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, SF, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Alternativet og Liberal Alliance en aftale om fordelingen af reserven til social, sundheds- og arbejdsmarkedetsområdet. I aftalen er der sikret ca. 367 millioner kr. til blandt andet indsatser overfor mennesker med demens og deres pårørende.

Af disse midler er der afsat 244 millioner kr. til opfølgning på demenshandlingsplanen.

Det afventes endnu, hvordan midlerne konkret skal udmøntes, og hvordan det vil bidrage til arbejdet med demens i Gribskov Kommune fra 2020 - 2023. Udvalget vil blive orienteret, når der sker udmelding om den konkrete udmøntning.

Økonomi

Den tidligere afsatte pulje på 900.000 kr. er udgået i forbindelse med Budgetaftale 2020-2023.

Der kan ligge midler i forbindelse med den nye aftale, som er beskrevet herover, men udmelding om udmøntning afventes endnu.

Høringssvar fra Ældrerådet

Høringssvar fra Ældrerådet er vedlagt som bilag. Rådet er blevet inddraget, under udarbejdelse af sagen.

Administrationen indstiller til Handicaprådet

1. at tage orienteringen til efterretning

Beslutning

1. Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Ugeposten 27.11.18 Demensvenligt nordsjælland - foreninger

Frederiksborg Amtsavisen 22.03.19 Demensvenlig nordsjælland - Kvickly Helsinge

Ældrerådets udtalelse til status på demensområdet

Punkt 8: Meddelelser

27.69.48-G01-2-18

Sagsfremstilling

Hvis der er mødemeddelelser eller anden form for orientering bliver det behandlet under dette punkt.

På mødet vil Handicaprådet evaluere Handicapprisen 2019. Fokus i evalueringen er på, om rådet lykkedes med at skabe offentlig opmærksomhed og formidle budskabet til offentligheden?

Administrationen indstiller til Handicaprådet

1. at tage orienteringen til efterretning

Beslutning

Handicaprådet har drøftet erfaringer med Handicapprisen 2019. Rådet er enige om at fastholde princippet om at prisen så vidt muligt uddeles på FN's internationale handicapdag og fejres med et lille arrangement. Rådet er også enige om, at rådets medlemmer i højere grad skal engagere i at kommunikere om prisen.

Besluttet, at Handicaprådets medlemmer, som er valgt efter indstilling fra DH Gribskov, skal have mulighed for at deltage i Handicaprådenes Dag den 25. februar 2020.

DH Gribskov (ligesom Handicaprådet) har henvendt sig til Gribskov Kommune med spørgsmålet om, hvorvidt Gribskov har enterret med konsulentfirmaer som aflønnes ud fra økonomiske resultater og hvor formål med indsatsen var at opnå besparelse (jævnfør medieomtale af 19 andre kommuner, som havde den slags praksis for at opnå besparelser). Handicaprådet blev forsikret, at dette ikke var tilfælde. DH Gribskov afventer et skriftligt svar.

Orienteringen taget til efterretning.